

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Земунски Гласник излази Недељом у јутру. Цена му је годишња 5 форинти у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнике у Србији стане лист овај дукат царски с поштарином. За Босну, Херцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, а за турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Број 25.

Предплату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуњу, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожић у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилајетске печатње у Сарајеву. Без новца никакве се не уважавају наручбине.

ШКОЛСКИ УСТАВ

за поучавање омладине у недељне и празничне дане.

Споменули смо у прошлости да је одбор елаборат свој о недељним и празничним школама свршио, и варошком заступништву поднео, које га је с малом изменом примило. Ми ћемо тај устав пропратити, разјасњавајући га читаоцима нашим. Но најпре морамо им га овде у целости саопштити. Ево како гласи од речи до речи по званичном протоколу, из кога смо га исписали.

„Школски одбор подноси општинском већу писмено израђен програм устројства повторавајућих школа за мушку и женску србску младеж овог комунитета. У том програму предлаже се.

1. Да шегрти занатлијски и трговачки, који су основне школе свршили, оно све, што су у основним школама научили, повторе и да им се она знања придоду, која би их за будуће трговачке и занатлијске школе предуготовити могла;

2. да свако дете, које основне школе није довршило, себи ова знања прибави, дакле и она мушка и женска младеж, која не спада у шегрте;

3. да се повторавајућа школа одма отпочне, и редовно сваке недеље и празника држи, изузимајући прве дане божића, ускреса и духова, и за време, које ће се за одпует определити по јесењем испиту;

4. да буду часови учења прописани после подне од 2 до 3 сата за верозакону науку, а од 3 до 5 сати за световне науке;

5. да школа за мушку младеж одељено се држи од женске, да се у три разреда за мушку и два раз-

реда за женску младеж раздели, и да се сваки разред по потреби у два одељења поделити може;

6. да прелазак из нижег у виши разред бива после семестралног полгодишњег течаја, и да овај прелазак определити има школска комисија са дотичним учитељима;

7. да се у првом и другом разреду предају сви основне школе предмети, а у трећем разреду предмети главне школе, удешени за практичан живот и приправљање за стручне школе, који би се предмети завести имали по приложеној шеми. Књиге, које би се употребити имале, да определи школска комисија са дотичним учитељима, и да те књиге набављају сами ученици а сиромашни да их добијају на употребљавање трошком варошке општине;

8. да се школарина не уводи у повторавајуће школе, и да се за огрев, чипћење и набављање нужни потреба школска варошка општина брине;

9. да, почем учитељима и учитељкама основни и главни школа предавање науке у повторавајућим школама у дужност спада, њихово разделење по разредима школска комисија определи; и почем ће им се добар успех учење се младежи по закону урачунати у заслугу, то да има на предлог школске комисије варошка општина за дотичне учитеље и учитељке определити награду после годишњег испита;

10. да, почем повторавајуће школе стоје и под надзором местне власти, ова тај надзор и унапређење школа извршује преко постојећих школских комисија, која да се за србеке школе у дољњој вароши умножи са још једним чланом из општинског већа, а за горњу варош изберу три члана, који би повторавајуће школе надзиравали и у једно заступали занатлијски ред. Сви ти чланови школске комисије имали би се по потре-

би састајати и саветовати о унапређењу ових школа;

11. Иначе би имало спадати по предлогу одбора у дужност школске комисије:

а. да настоји, да се прописане науке од учитеља точно предају;

б. да се часови школског времена уредно обдржавају;

в. да се књиге и друге школске потребе набаве;

г. да местној власти доставља сваког полгода о успеху ови школа извештај, и зато да се по могућству при предавању лично увери;

д. да назначи оне ђаке који ил небрежљиво, ил никако у школу не долазе.

12. Да учитељ сваког разреда има водити списак (каталог), у ком ће име, године, место рођења, пословно занимање ђака, име и место родитеља или оног занатлије и трговца, код ког се ђак налази и дан кад је у школу пошао записати. У овај списак чиниће се белешке преко посеђивања школе, учења, владања и напредовања ђака.

Из овог списка да се има од учитеља сваког месеца извод о успеху и посеђивању школе (по шеми т. 12) школској комисији поднети, а по свршетку сваког полгодија да има школска комисија местној власти извештај поднети, у које делокруг пада законе каштиге определити и извршити. У овај каталог (списак) да имаду особе, које надзор воде, дан забележити, кад су школу походили и означити, какав је успех био.

Осим овог списка поједини разреда да има најстарији учитељ главни каталог преко свију разреда мушке и женске деце водити и у архиву школском сачувати.

(Уставине се.)

ДОМАЋЕ И СТРАНЕ ВЕСТИ.

Земун. Познато је, да нови закон, издати ту скоро за границу, наређује, да криминалним седницама комунитетских магистрата стагда и два грађана са правом на гласање имају приседавати. Мило нам је, што можемо јавити, да је ова, од виших начела диктиратора наредба ономад у Среду први пут била код нашег магистрата упражњавана. Јавили смо, да је општинско заступништво поверило једном одбору, да овај састави списак од свију овдашњих грађана, који имају умну и моралну квалификацију, да могу бити чланови криминалног суда. Не знамо, да ли је одбор тај списак већ саставио, и да ли су већ за ову прву седницу поменута два грађана коцком позвана била.

У прошли четвртак имали су наши учитељи састанак. По налогу ратнога министарства дошло је од генерал-команде на надучитеља г. Стојановића, да се од сад уче ђаци гимнастици. Та гимнастичка школа подељена је у три разреда по величини ученика. Гимнастику ће предавати један наредник од овдашњег стрељачког гарнизона дотле, док и учитељи не буду у томе толико вешти, да сами могу ученике учити, а дотле ће и сами учити. Гимнастика је од велике користи по здравље и развитак тела човечијег, па и по саму душевну снагу, јер је познато да здрав дух може бити само у здравом телу. Радујемо се дакле тој установи, само је желити, да се добро уреди, како не би ни учитељи ни ученици трпели штету, и како би први вољу имали и тиме награђени били, а други користи осетили.

На упразњено место магистратског саветника код овдашњег магистрата постављен је од војеног министарства досадашњи магистратски канцелиста г. Јовановић. У кандидацији општинској био је добио треће место. Конкурсе на упразњено звање канцелисте расписан је за 8. Маја о. г.

— На брзоплову, што је у Уторник овуда прошао низ Дунав, налазише се надвојводе Лудвиг Виктор, најмлађи брат, и Вилелм, стриц цара нашега. Њихова пратња састојала се из три-четири особе, које беху као и принчеви у цивилу обучени. Високи путници одоше пут Цариграда. Одонуд дођоше у Петак са оршовачком лађом надвојводе Карл Фердинанд, Рајнер, Ернст и надвојвод-

киње Јелисавета и Марија Каролина. Надвојвода Карл Фердинанд и супруга му Јелисавета оставише лађу у Осеку, куд је телеграфирано грофу Пејачевићу, да их дочека с колима, и кога ће они дан два гости бити, и после ће своје спајилуке у Барањи обићи. Остали високи путници оставише лађу код Мухача. Јављено је пре, да ће надвојвода Албрехт на своме путу по граници и Земун посетити. Мислило се, да ће из Хрватске низ Саву поћи, но он се вратио из Загеба у Беч, а оданде у Будим, одкуд ће 19. о. м. у Темишвар, па у банатску границу. 24. доћиће у Панчево, где ће се два дана бавити. Из Панчева ићиће преко Перлеза и Титела у Варадин. Којим ће путем оданде, не јавља програм.

— Онај *Еишшајн*, што је ту скоро код нас показивао своју вештину није свуда тако добро прошао. Свуда је до душе био награђен, само су награде различне. Овде је не право награђен са 150 фор. што је публику обмануо, јер лаж није стајала у његову програму, а у Новом Саду право је награђен са — апсом, јер показујући своју вештину, умало не дође једноме детету главе. Можда је и то његова вештина била, створити себе изпред публике на један пут у апсу!

— У Варадинској регименти протестанти се све више настанују. Овог пролећа доселише се у шимановачку кумпанију 120 фамилија протестаната, који Словаци који Немци. Господин мајор Стипановић ономад је отишао у Шимановце, да определи насељеницима кућишта и земље. Будући да су ти протестанти од чести расејани по српским селима, где их мало имаде, па не могу имати своју школу у тим местима, то је старопазовачки пастор г. Раје дошао на ту мисао, да установи у Ст. Пазову један завод, где ће се протестанска деца с оних села, где немају школу, поучавати у школкој и верозаконској науци. У том заводу имаће деца обиталиште и храну за време школовања, које ће бити тако уређен, да би у исто време учећа се деца нешто и привредила баштом, свиларством и пр. Господин пастор саопштио је свој план региментској власти, која га је одобрила и обећала, подузеће то подпомагати са свим могућима средствима. Школска и верозаконска наука, уједно и поучавање деце у практичком газдовању доиста је лепа идеја, и желити је да се произведе. Протес-

танти у варадинској регименти једва сачињавају десету чест становништва, и до скоро имадоше се борити са многим препонама, при свем том они напредују и душевно и материјално.

— Војено држ. министарство, одредивши поступак при преписивању граничарских добара, наређује, да се тиме досадашње међе комунитетског атара не мењају, што комунитетски становници имају право, непокретна добра у граници притежавати. По тој наредби ова ће добра бити укњижњена код купаније и регименте, које власти од њих наплаћивају порез у оној мери, у којој га граничари плаћају. По овој наредби рекли би, да комунитетлије могу притежавати непокретна добра у граници, а да не морају бити граничари, коју смо сумњу са више страна чули изустити.

— Од београдског дописника нашег овај смо допис добили, који у целости саопштавамо овде, према је то место опредељено за дневну хронику. „Ту пре у неком броју „Србије“ изађе позив од одбора омладинског.“ Не можемо ово велико подузеће довољно да нахвалимо. Ама сваки, који иоле познаје наше стање, статистику умирања и небројене патње, који зна како стојимо према другим државама у овом обзиру, мора га обузети гроза од свакидашњих појава. У државама где сосијете, асоцијације, комитети, клубови митинци и безбројени скупови постоје за сваковрсне одношаје живота, опет се осећа потреба, те се с дана на дан све више и више умножавају. А да шта ћемо да кажемо за нас? Тамо где има толиких завода научених, друштвених, вештачких, општинских и бог зна каквих још не, па се опет осећа потреба нових, ја кака ли потреба мора бити код нас кад никаки једном речју никаких немамо. Никако оружје, никаке иглењаче неће нам толико помоћи колико свет, никаки нам непријатељ неће толико наудити, колико наше незнање, а против овог непријатеља ваља нам се наоружати оружјем цивилизације, свешћу, науком. Ова мисао, да се код нашег народа уклоне разне бољетице, што га тако ужасно сатиру, ма да није рана опет неће бити ни познана, а њене корисне последице чисто би се могле опипати. Само би се желело, да се ово подузеће што пре оствари, а за ово неће бити ништа повољније, но — као што и позив вели — да се што више дружина

наше отаџбине склопе. Сваки свестан Србин чланком статута омладинских обвезан је, да што више са своје стране допринесе оснивању патријотских задруга у општој цели, а може ли нам данас бити што важније од овога? Ништа. Г. Е. Ч. у неком броју „Напретка“ изађе, да нам каже како би се ово могло још за које време оставити. Ни часа, г. Е. Овако би могао какав јабанџија говорити и онај који није заврнуо ни у једну статистику, а ви, баш ви не би требали. Или ваљда мислите да није истина што се код нас у овом обзиру говораше. Нећу да вам говорим, сретни сте ако не знате, а ако знате па нам поручујете да чекамо, хвала вам. —

Кад се установи скуп женскиња у Новом Саду да помаже у доброј цели народу свом, да поменем један женски скуп у Инглеској The Ladies Sanitary association. Скуп женскиња у Лондону пре једанаест година састане се у цели, да беседама и књигама гони све непријатеље, који јавним и приватним уређењем највишем добру човечијем — здрављу прете, да отклања све утицаје што сваки час на здравље човечије утичу, да настојава свом снагом да се за ову цел подижу установи за сиротињу и раднике. За ових једанаест година издао је више од педесет књига о неговању здравља и сваку је скоро у милион екземплара растурио по Европи, Америци, Аустралији, Африци, Инђији и Хини.

Трудом и настојавањем овог женског скупа подигло се по свим већим варошима, инглеске дружине што самостално у свом кругу раде на овој цели, а са оним женским скупом стајаху у сези. Особите је заслуге стекао један члан овог скупа, који је за три године путовао и у више од педесет вароши сазивао друштва и говорио о овој корисној установи. —

Да ли ћемо ми који пут овако што видети у нашој средини питам вас поштовани читаоци?

— Из Београда нам јавља наш дописник још и ово: Наша је влада оправила, као што сам још прошле недеље јавио, једну туреку богомољу — џамију — да би се Турци имали где клањати, кад би у Београд дошли. Као што чујемо 200 породица турских врати ће се у Београд, и ту опет настанити, али разуме се као српски поданици. — Мајстори чизмарскога заната овде у Београду образовали су дружину у цели усавршавања у своме занату

и узајмног потпомагања. Штатуте своје поднели су министру финансије, и већ су им одобрени. Ово је први пример удруживања занатлија у нас. Нека је сретно, а дај Боже, па се и други угледали на њих.

— У Белој цркви установиће друштво једно банку за пук. Њезин устав већ је поднесен влади на потврђење. У истој вароши постоји од дужег времена виноделско друштво, коме даје држава 500 ф. год. помоћ.

— 15. Априла имала је хрватска депутација у Пешти прву седницу своју. Изабрала је Вакуновића за председника, а за бележника Јов. Цара. — Истога дана имао је деаков клуб састанак. Говорили су о стварима православне цркве. Клуб мисли, да остане све по старим, што се тиче језика у богослуженију и управе црквених фондова. — 16. Април. почео се у Загребу испит против оних што се побунеше на спалилику барона Рауха данашњег државног намесника. Њих 25 оптуженика пред судом су, а 11 је на месту погинуло од пушача оних војника, што дођоше оружани да народ укроте и растерају. — Барон Шокчевић постављен је у мир. Тако исто и оточки пуковник Дражановић.

— У Фијуми падоше у очи црвена пера за шеширом у тамошњих инжењера. У први мах не знадоже шта ће то рећи. Доцније дознадоше, да је то знак Кошутове партаје, Власт им је одмах то забранила и рече им, да не приличи, да они носе знак крви — револуције, који су у служби мађарске владе. —

— Званичне новине угарске доносе велики списак од сужњева, којих је царска милост приликом рођена царске принцезе опростила сужанства. Бечки министар правде такође је поднео по царскоме налогу списак преко-литванских осуђеника, који ће се помиловати. Међу помилованим у Угарској налази се и познати Рожа Шандор, који је тамновао у последње време у Варадину.

— Бечко и угарско министарство финансије закључише заједнички, да се у целој царевини у будуће продаје со по 5 фор. 80 новчића цента.

— Пруска умаљава своју војску. То бива и у осталим немачким државама. Редукција та није баш велика, ипак посведочава ситуацију

мира. И у Аустрији и Франциској умаљавају се војске.

— Из Лондона јављају, да је онај Фенијац О'Фарел, који је пуцо и ранио енглеског принца, осуђен на вешала. Он је признао, да је члан завере. Принц није тешко рањен. То се злочинство збило у Сиднеју у Аустралији при једном митингу (беседи), на коју је принц био позван. Принц А'фред, који је млађи син краљице Викторије, служи на инглеској флоти.

— У Шпанији ново је министарство постављено услед смрти ђенерала Нарваеца. За претседника министарства наименован је Браво, присталац Нарваецов. Краљевским указом допуштен је слободан увоз од жита у Шпанију до конца децембра о. г. Ррђаво стање усева у неким пределима краљевства повод су томе.

— Инглези постигоше на Ускре цел свога ратнога похода на Абисинију. Они разбише на велики Пета са свим војску краља Теодора абисинског, који се за тим затворио са нешто војске у тврдињи магалској. 14000 Абисинаца положило је оружје. Инглези узеше Магалу на јуриш, и ту је погинуо краљ Теодор. Два су му сина заробили, и осим сила оружја и блага четири су победиоци круне освојили. У том боју имадоше Инглези само 15 рањених а ни једног мртвог. Абисинаца било је 500 мртвих и двапут толико рањених. Одмах пошто је битку изгубио и у град се повукао пустио је Теодор заробљене Инглезе, оне путнике, које је држао неколико година у ропству, и ради чега, што их пустити није хтео, Инглези подиглоше војну на њега, по што су најпре више пута покушавали, да своје људе на леп начин ослободе. Теодор се понео, па он је све већи одкуп искао, најпосле иште, да Инглези отму на силу од вице краља египатског једно пристаниште, које искао је, њему да се уступи. Новије вести у инглеским новинама јављају, да се краљ Теодор сам убио из пушке, што га војска оставила, и кад је видео, да су Инглези отели град на јуриш. Вазали његови свагда су га мрзили, тако ието поданици због тешкога тираниства његовог. Познато је, да су Абисинци Хришћани, према им је христијанство пуно сујеверја и незнабожанских обичаја.

ТРГОВИНА И ОБРТНОСТ.

Беч, 20. Априла. (Телегр.) Шеница у Буру: банатска 88-фунт. 6.85, 88.9-фунт. 6.90; моришка 88¹/₂-фунт. 6.95, 89-фунт. 7 фор Шеница у Бечу: тиска, 87¹/₂-фунт. 7.05; банатска, 88-фунт. 7.05 меров. — Јечам у Бечу: словачки, 70-фунт. 3.10, шопровски, 72-фунт. 3.15—20 меров. — Зоб (транзит) 45-фунт. 1.96, 50-фунт. 2.21 меров.

Пешта, 20. Априла. (Телегр.) Цене попустише. Жито једнакосте са 10—15, наполица са 10, јечам и зоб са 4 новчића. Српска роба продата по 5.90 до 6 фор. Домаће жито 85-фунтаско 6.40 цолцента. Наполица 4.50—5.5 цолцента. Јечам 72 фунти 2.50—5.5. Зоб 50 фунти 1.70. Кукуруз, готова роба 2.70—80. за Јуни 3.05.

Трст, 20. Априла. (Телегр.) Жито се тражи, кукуруз нема узимаоца, цене за 15—20 новчића ниже. Жито, 114.116 фунт. 9.60. Кукуруз, 116 фунт., 5.30—40. Зоб 2.95 до 3 фор. Јечам, 100 фунти, 4.50—60. Осим жита друга храна слабо пролази.

Земун. Извештај обрта Земунеке штедионице мес. Априла 1868. п. р.

А. Новчана радња.

Примање.

Пређашња готовина благајне	ф.	13919 16
Разни улози	„	7415 37
Исплаћени зајмови.	„	8 50
Камате од зајмова.	„	145 79
„ меница	„	103.24
„ зајма на залог	„	7.59
Исплаћени зајмови на залог дати	„	1000.—
Доходак од штампарских ствари	„	8 25
Провизија и писарина	„	82 78
Непосредна штедиларина	„	— 50
Свега	ф.	22691.18

Давање.

На уложнике повраћено	ф.	4068.—
Камате од уложених капитала	„	20 83
Зајмови	„	6728 50
Ескомг. менице	„	6900.—
Зајмови на залог	„	500 —
Плата званичницима	„	116 68
Готов. на у благајни	„	4357.17
Свега	ф.	22691 18

Б. Радња с' документима.

	Примање.	Давање.
Ескомтиране менице.	ф. 6,900.—	—
Приватне обвезнице:	„	„
1 одељење.	„ 6,728 50	—
Залози	„ 45 85	ф. 614 25

М. Земун, 20. Априла. У прве дане слаби довози у храни, но у другој половини седмице поправише се, а данас је било много кола на нашој пијаци. Мало има купаца за храну, што по горњим местима попуштају цене усљед извештаја о добром стању усева у западној Европи. Најгоре вести што добијасмо јесу о кукурузу. На последњем житном тргу у Лондону пала је та роба са 45 новчића, усљед велике количине Американског кукуруза, што се отуда у Инглеској очекује. При свем том имаоци наши држе своју робу на пређашњој цени, и ове је

недеље продата једна повећа партија по 6.40 100 ока. И једна партија наполице ради допуњавања шлеског терета купљена је ове недеље по 5.20. Номиналне су цене наполице 4.90 до 5 фор., јечму 2.90, зоби, врхом, 2.10-15 меров.

Из Панчева нам данас јављају, да су и тамо ове недеље слаби довози били, а цене да су ове: житу 5.20—50, наполице 3.60, зоби 1.60, кукурузу 2.70 ваган. Четири се лађе товаре у Панчеву. У Четвртак беше тамо главна скупштина акционарска ради избора штедионичких одборника, којих имаде 28. Осим ових бирају се између акционара по гласу устава један претседник, потпретседник и четири управитеља штедионице. Канцеларијски персонал пак, који је под платом, наименује управљајући одбор. — У Петак већало је варошко заступништво панчевачко о припремама за дочек надвојводе Албрехта који ће на ђурђев дан приспети у Панчеву.

У Банату већ чине закључке на нову робу по приличној цени. Но то само до половине месеца Септембра. За Октобар ниједан узимаоц неће да се упушта.

— Изишла је нова министарска наредба, по којој ће се одсад моћи преко телеграфа исплатити новци. Ови се положе код местне поште, а пошта упути телеграмом поштанско надлежатељство у односном месту на страни, да се новци исплате особи, на коју гласи адрес. За сад ће се само педесет форинти моћи код сваке поште тим путем исплатити, а само у неким већим местима до 500 форинти.

Београд, 20. Априла. (о. д.) Дућанске радње у опште добре су биле ове недеље, најживља пак гвожђарска. И у житној трговини још једнако траје велика живост, било је и доста довоза, што није сметало, да су цене нешто мало скочиле, при свем том што од два-три дана и извештаји са горњих пијаца јављају, да тамо купци за нашу робу охладнише. Наши шпекуланти, кад у Пешти цене падају, угледају се на Трст, а кад и тамо ударају натраг, држе ипак овдашње цене, следећи сопственој комбинацији. Досад им је шпекулација à la hausse сретно пошла за руком. Данас имам вам ове цене храни забележити: житу 130—132, јечму 63—65, зоби 62—63, кукурузу 75—76 гроша 100 ока. Товаре се четири шлепа за Пешту. Ономад је одловио пароброд „Вишеград“ са 23000 вагана српска жита за Пешту, а данас полази за Си-

сак „Делиград“ са 17000 вагана. —

Шапчани се туже, што је баш на друму, којим највише се довози храна у Шабац, намештена батерија, из који се бије у нишан. Не само што е тога сељаци морају обичи још издалека то место, кад хоће у варош, него се поплаши од пуцњаве теглећа марва. Неби ли се могло за то друго згодно место у околини шабачкој наћи? При слабир довозима цена је житу 115—125 на шабачкој пијаци, у Смедереву 132 гроша 100 ока. На једној и другој екли товаре се по два шлепа.

Кнежевац, 17. Априла. (о. д.) Још прошле недеље подигла се наново жива радња са храном, и још траје. Јако се тражи жито, и највише има купаца са долњег Дунава. Купује се жито по 85—88, раж по 56—58, јечам по 40, зоб по 35 гр.

О радњи с продуктима јављам вам, да је за једну београдску кућу купљено 5000 овчијих кожа по 24¹/₂ и до 1000 јагњећих по 17 гроша пар, франко овде. Још је продато 2000 багана по 4¹/₂ гроша са 5%, и 1500 комада зечијих кожа по 6¹/₂ гроша са 10% радоша. Све то франко овде. Прво клање јагањаца већ се започело. Овогодишња роба боља је, него што беше прошлих година, но још се није чинило закључења на ту робу.

Због пољскога рада нема кириција, не може се добити ни по 36 гроша за Радујевац, нити за Београд по 100 гроша од товара. Оскудност у подвозу јако смета трговини.

Неготиј, 14. Априла. (о. д.) У овај час радња са храном и овде тако је жива, као што још није била овога сезона. Све магаче како овде тако и у Радујевцу и Козијаку празне су, а довози су сасвим незнатни због пољскога рада. Сељаци посејали су ове године толико жита, као никад пре.

Цене храни знатно скочише. Плаћа се жито по 120—124, без подвозног трошка до дунавске обале, који износи 5 гроша од 100 ока.

Прошле и ове недеље товарено је у Радујевцу и Козијаку пет шлепова и једна грчке морска лађа за дољни Дунав, а два шлепа за Пешту. Сад се товаре у Радујевцу два шлепа, један за Пешту, други за Брајлу. Од почетка овогодишње пловидбе оправљено је са тих станица до тридесет шлепова, који за Пешту, који за Брајлу.

О радњи с кожама и са другим продуктима немам вам шта јавити, јер није се ништа радило с тога, што нема робе на пијаци.

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	А п р и л а					
Дукат цесарски	5 55 ⁵ / ₁₀	5 54 ⁷ / ₁₀	5 55	5 55	5 55 ⁵ / ₁₀	5 56
Сребро	114 —	114 15	114 35	114 35	114 50	114 75
5 ⁰ / ₁₀ металици	56 60	56 70	56 20	56 35	56 50	56 50
Ови с кам вај—новем	57 20	57 25	56 90	56 90	57 10	57 25
5 ⁰ / ₁₀ народни зајам	62 75	62 70	63 70	62 65	63 80	62 60
Акције народне банке	693 —	692 —	691 —	691 —	692 —	693 —
„ кред. завода	181 —	181 50	180 30	179 80	180 10	180 40
Лозови 1860. године	81 30	81 40	81 —	80 80	80 70	80 75
Лондон	116 65	116 —	116 25	116 30	116 70	116 80

Пловидба местне лађе до 19. Маја.

Из Земунa у Београд, у 6 и по сахата у јутру
 Из Београда у Земун, у 7 сахата у јутру.
 Из Земунa у Београд и Панчево, у 7 и по сахата у јутру
 и у 2 сахата по подне
 Из Панчева у Београд и Земун, у 10 сахата пре, и у четири
 и по сахата после подне
 Из Земунa у Београд, у 6 и по сахата у вече.
 Из Београда у Земун, у 7 сахата у вече.

Пловидба пароброда на Дунаву, Сави и Тиси.

Од Земунa до Пеште: Сваки дан, осим Четвртка, у 4 сахата
 увече.
 Од Земунa до Оршаве, Галца, Цариграда: Четвртком, по дола-
 ску пештанске лађе.
 Од Земунa до Сиска: Четвртком по доласку пештанске лађе.
 Од Земунa до Сегедина: Недељом и Четвртком у подне.

2. одељење, број 1289.

СУДСКА ЛИЦИТАЦИЈА.

Од стране ц. к. магистрата Земунског даје се на знање,

да је на молбу г. дра Гађанског за госпођу Атанасију пл. Спирте због потраживања од 20.000 фор., заједно с интересом и судским трошковима ексективна продаја добара трговачке фирме Георг К. Спирте, састојећих се из 6/11 дела, дозвољена. Ова су добра процењена на 112.888 фор. 66 нов. и састоје се из кућа под бројем 166, 175, 178, 179, 752 и 173, из празнога кућишта под бројем 226, све у вароши; по том из кућа под бројем 175, 253, 254, 485, 486 и 488 у Горњој вароши. Даље, из 119 јутара и 780 кв. хв. њиве, 15 јутара и 540 кв. хв. ливаде, 2 јутра и 1108 кв. хв. винограде, 3 јутра и 407 кв. хв. баште. Ради те продаје наређена је прва лицитација 4. Маја, друга 5. Јунија, трећа 4. Јулија 1868., свагда у 3 сата после подне, с тим додатком, ако се први или други пут речена добра не могу продати по већој или бар процењеној суми, да ће се трећи пут и испод цене продати.

Они који желе речена добра купити, нека долазе у речене дане и часове у овдашњу магистратску дворану.

У Земуну, 14. Марта 1868.

2. одељење, број 1241.

СУДСКА ПРОДАЈА.

Од стране ц. к. магистрата Земунског даје се овим на знање,

да је на молбу госпође мајорске супруге Марије Јовановић чрез адвоката г. М. Ивића због потраживања од 400 дуката цесарских за-

једно са интересом и судским трошковима, на 26 фор. 44 нов. а. в. умереним, ексективна продаја, добра госпође Јелене Поповић, под кућним бројем 325, 326, 399 и 492, заједно с кућишта од 480 кв. хв. и 3 јутра и 670 кв. хв. винограда, који су укњижњени заједно с кућом у грунтовнику. Ради продаје тог добра наређена је прва лицитација 17. Априла, друга 17. Маја, трећа 19. Јунија 1868., свагда у три сахата по подне, с тим додатком, ако се неби први или други пут продало по већој или бар процењеној суми, да ће се трећи пут испод цене продати.

Они који желе речено добро купити, нека изволе доћи у речене дане и часове у овдашњу магистратску дворану.

У Земуну, 6. Марта 1868.

СВОЈЕВОЉНА ПРОДАЈА.

У селу Гају, у српско-банатској граници налазећа се кућа од солидног материјала зграђена, у којој има 2 собе, 1 кујна, 1 предсоба, подрум, ар за стоку, шупа и зидан бунар, продаје се из слободне руке. Осим кућишта од 800 квадратни хвата припадаје тој кући и 6 јутара њиве, 4¹/₂ јутра ливаде и винопоград и воћњак од 1200 кв. хвата простора.

Прави купци нека се изволе обратити на господара куће магистратског саветника Луку Стана у Земуну.

ПРАЗАН ПЛАЦ:

у Бежанијском сокаку, одма до типографије, продаје се из слободне руке. Цена му је 600 форинти, који тај плац жели да купи, нека се обрати на притежатеља г. инденира Јована Клинара у Београду, или на уредништво овог листа извештаја ради.

Ein leerer Hausplatz

in der Bežaniagasse in Semlin, neben der neuen Kirche, ist aus freier Hand um 600 Gulden zu verkaufen. Kauflustige wollen sich an den Herrn Johann Klinar, Ingenieur in Belgrad, oder an die Redaction dieses Blattes um Auskunft wenden.

Eine schöne Wohnung,

bestehend aus 2 Gassenzimmer, 2 Nebenzimmer, einer Küche, einer Speisekammer und einem verglasten Gange, im Hause Nr. 163 in der Herrengasse, ist vom 1. Mai l. J. zu vermieten. Näheres in der Haupt-Traffik.

ЛЕП КВАРТИР

састојећи се из 4 собе, од којих су две са изгледом на сокак, једне кујне, једног шпајза и једног са стакленим прозорима затвореног ходника, у Господској улица у кући бр. 163. даје се од 1. Маја о. г. под кирију. Услови могу се дознати у великој трафики.

ОБЈАВА.

У мојој кући, у главној улици, гди се находи овдашња штедионица, дајем под кирију у горњем спрату један квартир, састојећи се из 3 собе, 1 сале, кујне, шпајза, тавана, коморе и подрума.

У истој кући упразњен је још и један мањи квартир, кој се такођер под кирију издаје.

Даља условија могу се у мојој канцеларији дознати.

Земун, 1. Маја 1868.

Павсанија Н. Димитријадес.

Не мила тишина завлада од тога часа Кверетаром. Дућани и куће беху затворене, а улице празне и пусте. Само су из конака ескобедовог летели гласници са важним депешама претседнику у његов стан, и од њега натраг.

Два писма учинише у војсци велику узрујаност. Једно беше весела раздраганост, друго не мио глас. Прво је, да је маршал Маркец побегао и да су Мексико заузели, а друго је, да су ђенерали Корона и Ортеага дали оставку. Још беше и треће писмо, у којем се јавља претседнику, да је пресуда над царем и маршалима извршена. Мртво тело цара однесено је у манастир, где ће се убалзамовати, а мирамоново и мејијино предато је њиховим породицама по последњој жељи њиховој.

* * *

Сунце је село и звездана се ноћ спусти. Из градске капије изиђе једна жена са распуштеном косом, ватреним и болним лицем. На рукама је држала детенце. Грчевито га је стискала и љубила. Као фурије да је гонише, јурила је. Чешће је плашљиво застајала, и погледала, да не иде ко за њом на онај брежуљак, где је гробље било.

После два сахата изиђе на исту капију чета наоружаних коњаника. И дођоше до гробља где војници крај маршалских гробова стражарише. Но само имена њихова: Корона, Ортеага и Палације беху довољна, да и најжешћи републиканац спусти наперено оружје. Пустеше их. И дођоше на гробове не право осуђених. И пустише осећања своја, да говоре. Они не беху за смрт ухваћаних цареваца и с тога дадоше оставку.

У исти мах истрчи нека жена. Страшно је било погледати ју. Плакала је и нарицала је. То беше она иста жена, што је пред поноћ с дететом да руци изишла из вароши. Дрекала је и својом сухом, голом руком задржавала је офицере, да се не приближују драгим гробовима њезиним. Њезин изненадни долазак, њезино беснило, и њезин неразумљив и испрекидан говор јако је узбудио офицере.

И они познаше у њој младу љубу маршала Мејије. Сирота, сломила ју је тешка несрећа. Полудила је. . .

После сахат два ишла су покривена кола долином у Кверетару. Околу су коњаници. У коли је седела

немоћна луда љуба Мејијина са своја два детета.

Корона се примио ње и деце њезине. Одвешће их у свој завичај и биће им други отац.

— Чудан је живот наш! проговори Ортеага Корони. Пре годину дана био си још сретан човек. Верна те је љуба љубила а република ти се дивила и уважавала је свога јуначког ђенерала. Ја сам био сиромаш, заборављени бегунац без оца и мајке, у сред највећих опасности, које ми смрћу претише. А сад? Сад си преварен. Рањене груди пуне су ти бола, а мене напротив чекају раширене руке миле ми љубе. . .

Корона беше озбиљна, намрштена лица, и само тешко уздахну: „Зар не знаш, да нема савршене среће?“ и погледа на луду несретницу и њезину децу.

После три недеље изишао је претседников проглас, и то из Мексика, које је опет узео за седиште влади. Објавио је свршетак велике драме на мексиканској земљи, која је толиком племенитом крвљу напојена за тако кратко време. Претседник је у име отачаства изјавио свима захвалност, који се борише за слободу и независност земље и против наметања туђе власти. И позвао је све синове слободне Мексике, да раде на подизању среће и величине народне. Без ичије помоћи, само свешћу својом и великом љубављу за слободом ослободила се Мексика и повратила је независност своју и прогонила је непријатеље своје и своје слободе! Са истом снагом нека раде за утврђење мира и развијање рада, па ће слободна земља ојачати и процветати.

9. Мирамаре.

На обали тихога мора стајао је царски двор као замишљен. Све беше тавно и тужно. Нема сад више оне старе живости и весеља у њему. Ако се кадгод и чуо какав гласак, то је био тако тужан, болан и пун љубавце чезње, да је човеку срце пуцало. Царица је дозивала свога драгог Максимилијана. Говорила је, што није ни сама разумела. Била је луда. . .

На другом боју беху три прозора лицем к мору осветљена. Ту је царица Шарлота седела. Врата од друге собе беху отворена. Тамо је седела њезина чуварица.

Шарлота сеђаше у наслоњачи у бело обучена. Пред њом је астал. На њему пуно њојзи драгих слика.

Али их сада и негледаше. Бледо лице своје спустила је на мраморно белу руку своју, и тако је по више сахата укочено гледала нити се мицала. Изгледаше као статуа. Кадкад се насмени сама. Често јој задрхће глас. Знак бола унутрашњег, и да још није заборавила прошлост своју. А често, врло често и сузе јој потеку. Зашто? — Највећи бол је нем. Више него свако нарицање и очајнички говор говори њено сломијено срце ћутањем, које јој као надгробни камен срце и осећање претиска.

Најпосле устаде са столице, погледи око себе и склони белим прстићима косу, што јој је попала по челу. Бледо јој лице порумени, и груди јој се стадоше радосно надимати. Насмени се и тихо прошапута:

— — — Шиљем ти поздраве — из далека, из далека — гласнике љубави моје — љубави и верности. Казао је сбогом! — не, не, до виђења! рече — па га опет нема — нема га. . . Од кад га чекам. Зацело не може, јер он би дошао у наручје моје — радосно би дошао — мој драги — мили. — Доћи ће он — та он ме љуби — и ја њега — здраво — здраво. — Бићемо опет сретни! Ах, стара срећа! Живот — љубав — љубав. . . Макса ме је волео — неговао ме је као цвет — за мене се борио — па можда и — пао. Не, не, не може он без мене пасти непријатељима у руке. — Они би га убили — они не знају, како он мене силно љуби. — Ах, какве ми се мисле бију по глави — хладне, страшне. Ужасно! — Где га, стоји предамно — плаче. Руке његове, што ме бранише — сада у гвожђу. — Како је сух и блед. — То није мој Макса! коса разбарушена, очи умале, одело прљаво, блатно — крваво — крв — крв? — Не, то је пурпур огртача његова. — Ух, гадан огртач! — То је за просјака — шта су му то огрнули? —

Сироме Макса мој. — — —

— Где, читав ред војника — мрких — голе сабље — копља — он у среди — воде га. — Силан народ, гледа оборенога цара свог — чуде се. Али како су хладни — није им жао. — Та они га нису никад разумели — нису га љубили. — Бубњеви бију — страхан марш — за бога! — страхоте — лаж — обмана — не, лудост — ено носе мртвачки сандук. А он не види — он гледа ваздан овамо — на Мирамар. Максо, Максо — хоће да те убију — бежи за бога бежи, ако ме још љубиш! . . . Не може — плаче и по-

казује окове. — Скикуше му огртач. — Шта је то? — Ено калуђер крај њега — моле се богу. — Ваљда за мртве? — Сви ћуте — тишина. — Шта је то? — Он стоји. — Где му је круна? Какав је оно — страшиан човек — с голом сабљом — и махну — војници с пушкама стадоше пред цара. — Ено нишане — у срце — ах — ах — стој! — милост! — милост! — сиромашина — милост! — За бога! — Пуцају! — Убише га! —

После неколико дана одвезли су Шарлоту из Мирамаре. Отишла је у свој завичај, у Белгију. Кад види места своје младости, можда ће јој зарастати ране.

Зидине поноситог дворца стоје осамљене у вечерњем румену, и причају свакоме о двема душама, којима судбина даде царску круну, под којом они своју срећу и мир живота и последњу наду на бољу будућност сахранише. *Превео С. II.*

ОПШТИНА У РУСИЈИ.

(Свршетак)

Привремено уживање земље пређе у стално. Номади неговаху стоку и живеше од тога. Поред тога развило се и земљоделство. Али прастари принцип номадекога живота тако је ухватио дубока корена у животу и духу народном, да га није могао оставити. Као што пашњаци беху општи, тако је остала и њива заједничка. Сви чланови једнога колена, или једне општине радише заједно земљу, и тек храну после жетве делише на једнако. У таком стању и уставу има и данас села у Србији, Босни и Славонији. У Русији се изображавао тај устав, неостављајући тога принципа. Земљу делише на једнако на све чланове општинске, али само на неколико година.¹⁾

И ту идеју рускога народа, која је тако дубоко у души, у обичајима његовим, која је уједно и скроз хришћанска, да сва земља народу припада, а деоба по правди, да оцу народа, цару и његовој влади припада, ту идеју хоће сад да разоре без зреле процене принципа и размотрења свију одношаја друштвеног живота народног, дакле скоро хо-

тимице из тако зване (али неосноване) „потребе.“

Цела западна Европа болује скроз због сиромаштва и сиротиње, а то су, ако не узроци а оно поглавити носиоци свију револуција, а особито социјалне револуције, која нам се мути и претказује. У осталој Европи грози опасност принципу својине *summius jus, summa injuria*, из чега се наједнакост у притежању земље морала развити. Русија још не зна за то зло. Сваки Рус припада општини, и у њој има једнако право на земљу и уживање земље. Он може, као једна личност усљед несреће какве, или престапа или лености и т. д. осиромашити, али деца његова имају опет једнако право као и сваки други члан општине на земљу. И докле год тај устав постоји у Русији, не може бити наредње сиротиње!

А из ког се узрока хтело тај устав, тај паладијум Русије срушити. Можда из тежње за новим, или из угледања на западну Европу? Нека нам се само један узрок наведе. — Кажу, докле та једнакост и деоба земље постоји, не може се ни мислити на напредак и усавршење земљоделства, јер кад један зна, да ће кроз неколико година морати земљу напустити, онда се неће трудити око ње, особито, што се ђубрења тиче.

Ово има нешто мало истине. То смо видели у оно време и у западној Европи, али од тога се може сачувати, па и у Русији би се могле ради тога неке мере предузети, а општински принцип опет да остане не повређен.

Али ја тврдим, да унапређење земљоделства у Русији бар за овај пар није тако ни потребно и разорењем тога принципа земљоделство ће се мало или ни мало унапредити. Унапређење земљоделства није се нигде постигло прописима и заповедима, него све мало по мало примерима, од које добре плодове сваки дан имамо пред очима.

Данашње стање земљоделства потпуно задовољава потребе рускога народа. Шта више Русија довози на европску пијаву много хране, која јој претиче. С тога још и већа продукција није баш сад тако преко потребна.

Рђавим жетвама и глади, које од туда долазе, слабо би поболшање земљоделства помогло. Неоспорна је истина, да је земљоделство хиљадама година на једном истом степену остало, па да и сад стоји. Земљоделство напредује само, кад се у којој земљи нерамерно умножи на-

род, па настану велике потребе. А то неће бити скоро за Русију.

У средњој Европи је наука и обраћање, што се земљоделства тиче, напредовало. Поред свега, што је местимице баш потреба била, ишло је то веома споро. Руски сељак не воли земљоделство. Он презире лакомислено сваки напредак. Немачки сељак напротив воли земљоделство, али се тешко прихваћа поправка и неверује лако новоме послу. Унапређење земљоделства само су људи, који много земље имају покушавали и производили. Таки се покушаји раде по више година без очевидне користи. Сељак ће се њих прихватити, тек кад се сам увери и својим очима види. Сећам се, да се на великим добрима 20 година пре сејала детелина, него што су сељаци тек по гдекоји почињали.

Робовање је укинато у Русији. Тиме је одељена земља племићска од општинске, и племићи су тиме приморани, да сами раде своје земље, да се старају напретка и унапређења њезиног, јер иначе му се неће добра изплаћивати. И тако тек племићи кад какве поправке произведу, и увере се о успеху и ваљаности њиховој, може бити говора, да их се и сељак прихвати. Томе би 50 година рока дали. У осталом и сама клима руска није многа наклоњена тим изменама, нити су јој потребна. На северу се не исплаћује њива, особито где слуге и најамници раде. С тога се више тамо о стоки брину, њу умножавају и негују, јер од туда користи имају, па зато понајвише раде ливаде, доводе воду и т. д.

Ако се сељацима после укинућа ропства подели земља, и њихов део остане безусловна својина њихова, ако се на тај начин принцип руске општине укине, шта ће бити онда, па ако се још не предузму за рана никакве мере? Проћиће неколико колена и сељак ће остати без имања. Земљу ће му други опет откупити и социјално стање Русије биће онда куд камо горе, опасније и теже, него што је било за време ропства.

Ми исповедамо путну убеђење наше: Ко данас жели, да се принцип руске општине — *једнака деоба земље на све чланове општинске на извесно време* — законом укине, тај нема довољно увиђавности за данашње стање и народни карактер руски, и нема државничког погледа на стање и потреба времена у опште, а особито на стање и потребе Русије.

Превео С. II.

¹⁾ Међу тим не треба мислити, да је то тако само у Русији. Било је то и у Германији. Цезар описује то свим јасно. Но што је још више, такав је устав до скоро постајао у неким странама Немачке, где су сваке 13. године земљу на све чланове општинске поделили. Доцније због порезе немогаше се то одржати, и људи се тужили против тога, одушираху се и с великом муком оставише свој стари обичај.

ЗЕМУНСКИ ШЕТАЧ.

(Шетач и беспосличар. — Литија. — Обе певачке задруге. — „Сретство за просвету“ пропало. — Наша калдрма, земунски Корзо и бежанијски сокак — Општинска болница.)

Шетач у каквој великој вароши обично је беспосличар. А мора и бити, јер је простор велики, који хоће да види и разноликост је велика, којом хоће да се наслађава. Он мора све видети, све чути, понајвише и све знати, што год се у вароши важно догоди. Који у варошици новости бележи, тај може то радити и узгред, кад за својим послом иде, а почем за послом иде све натенани, то је онда прави шетач.

Наравно да је какав „службени“ беспосличар богатији у новостима, него шетач. Али то не чини ништа! „Свакога секунда догоди се по нешто на свету.“ То је извесно, и онда није сасвим не могуће, да се „штогод“ по кадкад и у нашем Земуну догоди, што заслужује пажње.

Такво „штогод“ на пр. и овај је догађај. Било је прошле недеље. Шетач иде онамо овамо и сретне литију горње варошке цркве, која се баш враћала. Роклицова крча са баштом лежи, као што је познато, баш на путу теснацу. И у том теснацу сретне шетач литију. Са страхопоштовањем скине шешир и стане уз плот, док литија не прође. Али се литија и не миче. Стоји народ, стоје барјаци, а стоје и рипиде. Шетач разбија главу, шта то може бити, да литија пред бирџузом стоји? Нигде не види никаквог религиозног обележја, ни иконе, ни частнога крста, него је ту бирџушки цимер, нити пак раскршћа, где би литија стајати могла. . . Па ни појање се не чује. Но на један пут чује, где чаше свекећу. Пије се пиво! Али где? Можда у бирџузу? Тако је шетач премишљао, но на један пут се свет прореди и он спази кроз народ две руке; у једној је крет, а у другој — чаша. . . После тога пође литија даље, а шетач својим путем. Идући размишљао је о дневним питањима. Као прави граничар и негдањи официр сетио се својих маршова и свога жедног команданта, како кад се угреје и зажедни на кад наиђе на механу, загрми: „батаљон, стој!“ И онда се заложје и разхладе мало добрим пивом.

Али и философијске мисли спонадоше душу његову после онога призора код Роклицове баште. Мислио је о шпиритуализму и о мате-

ријализму, и како ће данас материјализам шпиритуализам да надјача. И он је мислио, да би требало свештеничка дужност да је, да то двоје измире или изравнају. Њему се чини, да нису хрђави свештеници они, који идеализам и реализам, дух и материју у хармонију доводе. Онај свештеник појми наше време доиста добро, који онако са солдачком енергијом покушава, те две противности изравнати, и који у тој науци добрим примером своје стаду предходи. У пиву — мисли шетач, могла би се наука о духу и материји практично показати.

Дописник каквог светеког листа, доноси својим читаоцима вести о друштву и вештини. У малој вароши, као наш Земун, не може бити о томе много говора. Изнимке су поједине вечери, кад нас обе певачке задруге „беседом“ или „концертом“ обрадују. Нисмо погрешили, што смо казали *обрадују*, јер ми, а и публика знамо ценити њихов трудан посао. Тешко је саставити таку дружину из члапова, који су мало или ни мало вични музици. Управитељи хора имају доста муке. А кад се већ толики труд полаже, и њиме нешто постижава, нека је корисно, и нека се у сваком послу дух народни огледа.

И „банда“ војничка нас остави, то „сретство за просвету“, као што њени поштоватељи (да ли сакато?) називају. Сад је Земун мирна варош и много мртвија. Нема више ње, која је подизала све живо на ноге, кад засвира. И калдрма сад тужи, јер нема више лепотица, да се онолико по њој шећу. Никаква поучна књига о кући, о породичном животу и о облагорођењу срца није имало толико утиска на срце њихово, колико банда. Та она их је изазивала и у шетњу и на прозор! Шта би дала француска „музика“, кад би била тако сретна, да онако подејствује на наше лепотице.

Кад већ споменуемо калдрму, хајде да запитамо, кад ће се већ један пут патосати испред кућа онако, како је наређено? У бежанијском сокаку, где се увек чуло најсентименталније „ах!“ и „ох!“, когод је имао жуљеве, сад је већ друкчије. Није бог зна како, али тек ничије ципеле не дижу више гороадне тужбе, као до сада. Но у бежанијском сокаку има лених ствари и за око, а то су они ступци пред општинском болницом. На што је оно? Можда, као шпански зид, да чува од блата. Е, ако су они ступци то кадри, онда ваља то практично из-

обретеније патентом обдарити. Кад већ говоримо о болници, ваља споменути и то, да је сасвим рештаурирата изнутра и споља. Што није могло толико лекареких предлога чинити, учини један глас, за који се не зна одкуд је дошао, ни да ли је истинит. Болничко здање сад је тако угледно, да неби нико реко, да је то општинско здање, зато, чини нам се, и јесу му одредење е лица написали. X.

О ПЧЕЛАРСТВУ.

Искусан пчелар у Банату говори овако о пчеларству у нашем пределу.

1. Ако је добра година, ваља рој ухватити и склонити га на мирно место. У јесен је пун меда или воска. 2. Ништа се тако не множи, као челе. С тога може у доброј години своје челе умножити. На оне, које има, мора добро мотрити. Слабе, не треба држати, јер недоносе плода, и само на добрим годинама врло мало. Средње у приличној години могу доста привредити, али већином пропадну заједно са својим младима, ако је година сушна. 3. Кад су рђаве године, које се код нас обично с мразом почињу, можемо се само одливада надати, и онда не треба држати многе ројеве, него само пуне кошнице, а то може бити ако се две три у једну споје. 4. Корисно је употребити, што су други радили и покушавали, али се не треба завести и ваздан са својим кошницама експериментирати, него их ваља оставити на миру, и у сваку празно саће метнути и тако можемо за 25—30 дана 18—20 фунти меда сваке године добити.

Често лете наши ројеви у Мају и Јуну, и чисто их је милина погледати. Но јако се греша, што се хоће сваки мали рој за себе да одржи, и отуда увек оно зло, ако је јесен сушна, да много посла око хватања ројева има, а меда после мало или ни мало. Заостане ли још која на тој рђавој години, неки продају још и од тих, а оно што им остане изгине, јер нема храпе, и тако од 30—40 кошница остане му једва 3—4. Таким начином многи је изгубио вољу на пчеларство.

Као што је код других подuzeћа, тако је и код пчеларства. Више година мора се по нешто жртвовати, а користи ће бити.